

DEĞERLENDİRME

Gürol Atay
gatay@ziraatbank.com.tr
+90 216 590 3138

Dr. Sezgin Keskin Gündoğdu
sekeskin@ziraatbank.com.tr
+90 216 590 3357

Furkan Kurtoğlu
fkrutoğlu@ziraatbank.com.tr
+90 216 590 3831

ABD'de haziran ayına ilişkin manşet ve çekirdek TÜFE verilerinin sürpriz şekilde beklentilerin altında gelerek yavaşlamaya işaret etmesinin ardından piyasalarda Fed'den bu yıl beklenen ilk faiz indiriminin eylül ayında yapılması olasılığının güçlenmesine karşın bazı yatırımcıların büyük ölçekli teknoloji hisselerinde satış yaparken daha riskli ve küçük ölçekli şirket hisselerine yönelmesinin etkisiyle dün Wall Street endeksleri günü düşüş ağırlıklı kapattı. Bu sabah ise ABD vadeliileri hafif yükseliş ağırlıklı seyreliyor, Avrupa vadeliileri ise karışık seyreliyor. Asya tarafında ise Hong Kong borsası hariç düşüşler gözlenmekte. Özellikle, kur dalgalanması yaşanan Japonya'da borsa endeksinin sert düşüş kaydettiği gözlenmekte.

San Francisco Fed Başkanı Daly, son enflasyon ve istihdam verilerinin faizlerde bir ayarlamayı büyük ihtimalle gerektireceğini ve ABD ekonomisinin bu yıl 1 veya 2 faiz indiriminin uygun olabileceği bir yolda görüldüğünü belirtti.

Chicago Fed Başkanı Goolsbee, son enflasyon verisini mükemmel olduğunu belirterek verinin enflasyonun %2 hedefine doğru ilerlediğini teyit ettiğini söyledi. Goolsbee, özellikle son aylardaki kira enflasyonunda yaşanan yavaşlamanın son derece cesaret verici olduğunu belirtti.

St. Louis Fed Başkanı Musalem, enflasyonda düşüş sürecinin devam ettiğini belirterek, enflasyonun %2'ye doğru ilerlediğine dair daha fazla kanıt istediğini belirtti.

ABD'de haziran ayı TÜFE verileri izlendi. Buna göre, **manşet TÜFE** aylık bazda mayısta yatay seyrin (%0) ardından haziranda sürpriz bir şekilde %0,1 oranında düşüş kaydetti ve böylece Mayıs 2020'den bu yana ilk kez düşüş gerçekleştirdi, beklentiler ise %0,1 artış yönündeydi, yıllık bazda ise %3,3'ten %3 seviyesine gerileyerek beklentilerin (%3,1) altında gerçekleşti ve böylece Haziran 2023'ten bu yana en düşük seviyede kaydedildi.

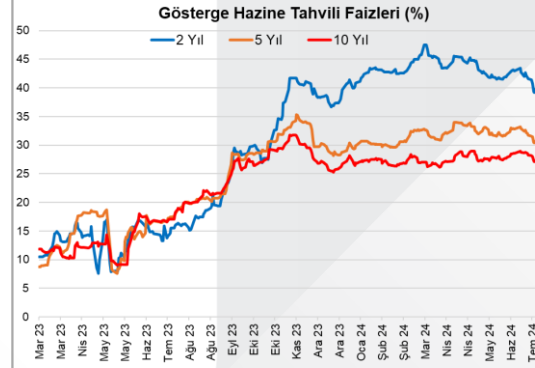
- Detaylara bakıldığında, aylık bazda TÜFE'deki düşüşte, enerji ürünleri fiyatlarındaki düşüşün sürmesi, birinci el taşıt fiyatlarının yavaşlamakla birlikte düşüşünü sürdürmesi ve ikinci el taşıt fiyatlarının yeniden düşüşe geçmesi belirleyici oldu. Buna karşın, gıda fiyatlarının artış hızının yükselmesi, giyim ürünleri fiyatlarının yeniden artışa geçmesi ve hizmet grubu fiyatlarının yavaşlamakla birlikte artışını sürdürmesi ise aylık manşet TÜFE'deki düşüşü sınırlandırdı.
- Bu kapsamda, haziranda **enerji ürünleri fiyatları** bir önceki aya benzer şekilde düşüş hızını (%2 düşüş) korurken, **birinci el taşıt fiyatlarının** yavaşlamakla birlikte düşüşünü sürdürdüğü (%0,5 düşüşten %0,2 düşüşe) gözlenmekte, bunun yanında **ikinci el taşıt fiyatlarının** yeniden düşüşe geçtiği (%0,6 artıştan %1,5 düşüşe) görülmekte.
- Buna karşın, **gıda fiyatlarının** aylık artış hızındaki yükseliş (%0,1 artıştan %0,2 artışa) ve **giyim ürünleri fiyatlarının** yeniden artışa geçmesi (%0,3 düşüşten %0,1 artışa), aylık manşet TÜFE'deki düşüşü sınırlandırdı.
- Bunun yanında, **hizmet grubu fiyatlarının artış hızının** yavaşlamakla (%0,2'den %0,1'e) birlikte artışını sürdürmesi aylık manşet TÜFE'deki düşüşü sınırlandırdı. Bunun yanında, hizmet grubu fiyatlarının haziranda artış hızının oldukça sınırlı seviyelere yavaşlaması katılığın azaldığına işaret etti. Bu kapsamda, kira artış hızının (%0,4 artıştan %0,2 artışa) ve sağlık hizmetleri fiyatlarının artış hızının (%0,3 artıştan %0,2 artışa) yavaşlamakla birlikte aylık manşet enflasyondaki düşüşü sınırlandırdığı görülürken, sağlık hizmetleri fiyatlarının düşüş hızını korumasının (%0,5 düşüş) ise aylık manşet enflasyondaki düşüşü desteklediği gözlemlendi.
- Gıda ve enerji fiyatlarını dışlayan **çekirdek TÜFE'nin** ise, aylık bazda artış hızı %0,2'den %0,1 seviyesine yavaşladı, beklentiler ise bir önceki aya benzer şekilde %0,2 seviyesinde gerçekleşmesi yönündeydi, yıllık bazda ise %3,4'ten %3,3 seviyesine yavaşladı ve böylece Nisan 2021'den bu yana en düşük seviyelerdeki seyrini sürdürdü, beklentiler ise bir önceki aya benzer şekilde %3,4 seviyesinde kaydedilmesi yönündeydi.
- Beklentilerin altında gelen haziran ayı manşet ve çekirdek TÜFE verilerinin ardından, swap piyasasında Fed'in eylül ayında faiz indirim olasılığı %67'den %86 seviyesine yükselirken, aralık ayında indirim olasılığı ise %71'den %79 seviyesine yükseldi. Böylece Fed'den bu yıl 2 adet 25 baz puanlık faiz indirimi beklentisi güçlendi.

Bunun yanında, **ABD'de istihdam piyasası verilerinden, 6 Temmuz haftasına ilişkin haftalık yeni işsizlik maaşı başvuruları**, 239 bin kişi seviyesinden 222 bin kişi seviyesine beklentilerin üzerinde gerileyerek son 5 haftanın en düşük seviyesinde kaydedilmekle birlikte istihdam piyasasının görece sıkı olduğuna işaret etti, bunun yanında tarihsel ortalamaların altında düşük seviyelerde seyretti.

	10.07.2024	11.07.2024	Değişim
BIST 100 Endeksi	10.743	11.024	2,62%
TR 5 Yıllık CDS Primi	259	257	-2 bps
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	40,19%	40,55%	+36 bps
10 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	27,78%	27,66%	-12 bps
ABD 2 Yıllık Tahvil Faizi	4,62%	4,51%	-11 bps
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	4,28%	4,21%	-7 bps

	10.07.2024	11.07.2024	Değişim
USD/TL	32,8541	32,8395	-0,04%
EUR/TL	35,6053	35,8199	0,60%
EUR/USD	1,0830	1,0868	0,35%
Altın (USD / Ons)	2.371	2.415	1,86%
Brent Petrol (USD / Varil)	85,1	85,4	0,38%

Dünya Borsaları	Kapanış	Değişim
NASDAQ Endeksi	18.283	-1,95%
Dow Jones Endeksi	39.754	0,08%
S&P 500	5.585	-0,88%
Nikkei	42.224	-2,40%
Shanghai	2.970	-0,02%
Hang Seng Endeksi	17.832	2,24%

DEĞERLENDİRME

Avrupa tarafında ise, ECB'nin para politikasına yön verecek olan verilerden Almanya'da haziran ayına ilişkin nihai TÜFE verisi açıklandı. Almanya'da manşet TÜFE'nin aylık bazda artış hızı haziranda öncü veriyle uyumlu olarak %0,1 seviyesinde gerçekleşerek son altı ayın en düşük seviyesinde kaydedildi, yıllık bazda ise %2,4'ten %2,2 seviyesine hafif geriledi. Ayrıca Almanya'da yıllık bazda çekirdek TÜFE ise haziran ayında %3'ten %2,9 seviyesine gerileyerek Şubat 2022'den bu yana en düşük seviyede kaydedildi.

Öte yandan, **İngiltere'de mayıs ayına ilişkin aylık bazda GSYH büyüme verisi** takip edildi. Ülke ekonomisi aylık bazda nisanda durağan seyrin (%0) ardından mayısta %0,4 oranında büyüme kaydederek beklentilerin (%0,2 büyüme) üzerinde performans sergiledi. Detaylara bakıldığında, aylık bazda mayısta imalat sanayi sektörü %0,2 oranında ve inşaat sektörü %1,9 oranında büyürken, madencilik ve taşocakçılığı %0,1 oranında ve hizmet sektörü ise %0,3 oranında büyüme kaydetti.

Ayrıca **Çin'de haziran ayı dış ticaret verileri** yayımlandı. Buna göre, Çin'de haziranda yıllık bazda ihracatın artış hızı %7,6'dan %8,6 seviyesine yükselerek beklentilerin (%8) üzerinde gerçekleşti ve dış talepte toparlanmaya işaret etti, yıllık bazda ithalat ise mayısta %1,8 oranında sınırlı artışın ardından haziranda %2,3 oranında düşüş kaydetti ve iç talepte zayıflamanın hızlandığına işaret etti, beklentiler ise %2,5 oranında artış yönündeydi.

Yurt içinde ise, TÜİK tarafından mayıs ayı ticaret satış hacmi ve ciro endeksleri yayımlandı. Buna göre, tüketim harcamalarına dair izlediğimiz **perakende satış hacmi** aylık bazda mart ayında %0,4 düşüşün ve nisanda %1,9 düşüşün ardından mayısta %0,2 oranında gerileyerek düşüşünü üçüncü aya taşıdı ve böylece iç talepte yavaşlamanın sürdüğüne işaret etti. Perakende satış hacminin yıllık artış hızı ise nisan ayındaki %10,2'den mayıs ayında %5,8 seviyesine yavaşladı ve böylece Temmuz 2022'den bu yana en düşük seviyelerdeki seyrini sürdürdü. Perakende satış hacminde detaylara bakıldığında, mayısta aylık bazda gıda, içecek ve tütün ürünleri satışları %0,1 oranında sınırlı artış kaydederken, gıda dışı (otomotiv yakıtı hariç) ürünlerin satışları %0,2 oranında düşüş sergiledi, otomotiv yakıtı satışları ise %1,1 oranında düşüş kaydetti.

• **Toplam ciro endeksinin** ise mayısta aylık artış hızı %0,2'den %0,8 seviyesine yükselirken, yıllık bazda artış hızı ise %72,3'ten %66,8 seviyesine kısmi yavaşladı. Detaylara bakıldığında, mayısta aylık bazda sanayi cirosu %1,5 oranında ve hizmet cirosu %3,4 oranında artarken, inşaat cirosu %5,7 oranında artış kaydetti, buna karşın ticaret cirosu ise %0,7 oranında geriledi.

Ayrıca **TCMB tarafından haftalık, DTH, rezerv ve sermaye hareketleri istatistikleri yayımlandı.**

- **Yurt içi yerleşiklerin DTH'ı arındırılmamış verilere** göre, 5 Temmuz haftasında 0,59 milyar USD'lik azalış (gerçek kişilerde 0,56 milyar USD artış ve tüzel kişilerde 1,15 milyar USD azalış) sergiledi. Böylece yurt içi yerleşiklerin toplam DTH'ı 162,5 milyar USD seviyesinde (gerçek kişiler 101 milyar USD ve tüzel kişiler 61,5 milyar USD) kaydedildi.
- **Yurt içi yerleşiklerin DTH'ı arındırılmış verilere göre** ise, 5 Temmuz haftasında 1,68 milyar USD'lik azalış (gerçek kişilerde 0,21 milyar USD azalış ve tüzel kişilerde 1,47 milyar USD azalış) sergiledi.
- Ayrıca BDDK tarafından yayınlanan verilere göre, **kur korumalı mevduat (KKM) hesaplarındaki** toplam tutar 28 Haziran haftasındaki 2,014 trilyon TL'den 23 milyar TL'lik azalışla 5 Temmuz itibarıyla 1,992 trilyon TL'ye geriledi ve böylece son kırk altı haftada toplam 1,416 trilyon TL'lik azalış gerçekleşti.
- **KKM dahil dolarizasyon oranı** 5 Temmuz haftasında bir önceki haftaya göre 0,3 puanlık artışla %49,5'ten %49,8 seviyesine yükseldi. (YP mevduatın payı %37,3'ten %37,5'e yükseldi, Kur Korumalı Mevduatın (KKM) payı %12,3'te yatay seyretti). Ayrıca standart TL mevduatın toplam mevduatlardaki payı %50,5'ten %50,2 seviyesine geriledi.
- **Sermaye hareketlerine bakıldığında, yabancı yatırımcılar, hisse senedi tarafında** önceki son yedi haftada toplam 2,16 milyar USD'lik satışlarının ardından 5 Temmuz haftasında 156 milyon USD'lik alış gerçekleştirdiler. Yıl başından bu yana ise toplam 1,09 milyar USD'lik satış gerçekleştirdiler.
- **Yabancıların hisse senedi piyasasındaki payı** ise, bir önceki haftaya göre 0,3 puanlık artışla %38,2'den %38,5 seviyesine yükseldi.
- **Yabancılar, repo hariç DİBS tarafında** ise, bir önceki hafta 680 milyon USD'lik satışlarının ardından 5 Temmuz haftasında 1,48 milyar USD'lik alış gerçekleştirdiler. Yıl başından bu yana ise toplam 9,61 milyar USD'lik alış gerçekleştirdiler.
- **Yabancıların DİBS'teki (repo hariç) payı**, 5 Temmuz haftasında bir önceki haftaya göre 1,1 puanlık artışla %8,04 seviyesinde gerçekleşti.
- **TCMB'nin toplam rezervleri**, 5 Temmuz haftasında 5,5 milyar USD'lik artışla 142,9 milyar USD'den 148,4 milyar USD seviyesine yükseldi ve böylece rekor seviyesini yeniledi.

DEĞERLENDİRME

- **Net rezervi** ise 5 Temmuz haftasında 4,2 milyar USD'lik artışla 39,4 milyar USD'den 43,6 milyar USD seviyesine yükseldi.
- **Swap hariç net rezerv** ise, ilgili haftada 6,6 milyar USD iyileşerek +11,6 milyar USD'den +18,1 milyar USD'ye geldi ve bununla birlikte Mart 2020'den bu yana pozitif bölgedeki seyrini altıncı aya taşıdı.
- **Toplam swap hacmi** ise ilgili haftada 27,8 milyar USD'den 25,4 milyar USD'ye geriledi.

Yurt dışında bugün veri takvimine bakıldığında,

ABD tarafında, Fed'in para politikasına yön vermesi açısından yakından takip edilecek verilerden, haziran ayı ÜFE verileri TSİ 15.30'da izlenecek. **Manşet ÜFE** ise aylık bazda nisanda %0,5 oranında artışın ardından mayısta %0,2 oranında düşüş kaydetmişti ve böylece ekim ayından bu yana en sert düşüş kaydedilmişti, beklentiler ise %0,1 oranında sınırlı artış sergilemesi yönündeydi, yıllık bazda ise %2,3'ten %2,2 seviyesine hafif gerilemişti, beklentiler ise %2,5 seviyesine yükselmesi yönündeydi. Gıda ve enerji ürünlerini dışlayan **çekirdek ÜFE** ise aylık bazda nisanda %0,5 oranında artışın ardından mayısta yavaşlayarak yatay seyre (%0) geçmişti ve beklentilerin (%0,3 artış) altında kaydedilmişti, yıllık bazda ise %2,5'ten %2,3 seviyesine gerilemişti. **Haziranda ise manşet ÜFE'nin ise aylık bazda mayısta %0,2 oranında düşüş kaydetmesinin ardından haziranda %0,1 oranında artış sergilemesi ve yıllık bazda ise %2,2'den %2,3 seviyesine yükselmesi bekleniyor. Haziranda çekirdek ÜFE'nin ise aylık bazda %0'dan %0,2 seviyesine hızlanması ve yıllık bazda ise %2,3'ten %2,5 seviyesine hafif yükselmesi bekleniyor.**

Ayrıca **ABD'de temmuz ayına ilişkin Michigan Üniversitesi tüketici güven endeksi öncü verisi** TSİ 17'de takip edilecek. Haziran ayına ilişkin Michigan Üniversitesi tüketici güven endeksi nihai verisi, 65,6'dan 68,2 seviyesine hafif yukarı yönlü revize edilmişti ve beklentilerin (66) üzerinde kaydedilmişti. Detaylara bakıldığında, haziranda cari koşullar alt endeksi 62,5'ten 65,9 seviyesine, beklentiler alt endeksi ise 67,6'dan 69,6 seviyesine yukarı yönlü revize edilmişti. Özellikle, ankette tüketiciler, enflasyonun yavaşlamaya devam edeceğine ilişkin güvenini ifade ederken, yüksek fiyatlar karşısında alım gücü düşen gelirlerinin kişisel mali durumları üzerindeki etkisine ilişkin endişelerini vurgulamıştı. Ayrıca tüketicilerin kısa vadeli enflasyon beklentileri %3,3'ten %3 seviyesine aşağı yönlü revize edilirken, uzun vadeli enflasyon beklentileri de %3,1'den %3 seviyesine hafif aşağı yönlü revize edilmişti.

Yurt içinde ise, TSİ 10'da **TCMB tarafından mayıs ayı ödemeler dengesi verisi** takip edilecek. Aylık bazda nisan ayında net hizmet gelirlerindeki kısmi artışa (özellikle net seyahat gelirlerindeki artışa) karşın dış ticaret açığındaki artışın etkisiyle aylık **cari denge** 5,29 milyar USD ile beklentilerin (6,1 milyar USD açık) altında açık vermişti, bunun yanında son dokuz ayın en yüksek seviyesinde açık kaydedilmişti, ocakta 2,76 milyar USD açık, şubatta ise 3,65 milyar USD açık ve martta ise 4,42 milyar USD açık verilmişti. 12 aylık kümülatif verilere göre cari açık ise, mart ayındaki 31,26 milyar USD'den nisan ayı itibarıyla 31,46 milyar USD seviyesine hafif yükselmişti. Böylece 12 aylık kümülatif bazda cari işlemler açığı Mayıs 2023'te 57 milyar USD'ye ulaşmasının ardından 11 aylık dönemin sonunda Nisan 2024 itibarıyla 25,6 milyar USD'lik iyileşme kaydetmişti. 12 aylık kümülatif cari denge/GSYH oranı ise, Mayıs 2023'te %5,6 seviyesine ulaşmasının ardından Nisan 2024 itibarıyla %2,7 seviyesine iyileşmişti (2024 yılı 1. çeyrek kümülatif GSYH verisi alındı). Mayıs'ta ise aylık bazda cari açığın 1,5 milyar USD seviyesine gerilemesi bekleniyor.

HAFTALIK VERİ TAKVİMİ

Tarih	Ülke	Bayrak	Saat (TSl)	Veri	Gerçekleşme	Beklenti	Önceki		
8 Tem	Almanya		09:00	İhracat (Aylık Değişim, Mayıs)	-3,6%	-2,8%	1,7%		
			09:00	İthalat (Aylık Değişim, Mayıs)	-6,6%	-1,0%	1,2%		
	Euro Bölgesi		11:30	Sentix Yatırımcı Güveni (Temmuz)	-7,3	-0,5	0,3		
9 Tem	ABD		17:00	Fed Başkanı Jerome Powell'ın ABD Senatosu Bankacılık Komitesi'nde Sunumu					
10 Tem	Türkiye		10:00	Sanayi Üretimi (Aylık Değişim, Mayıs)	1,7%	3,8%	-5,0%		
			10:00	Sanayi Üretimi (Yıllık Değişim, Mayıs)	-0,1%	2,6%	-0,7%		
			10:00	İş Gücü İstatistikleri (Mayıs)					
Çin		10:00	İnşaat Maliyet Endeksi (Mayıs)						
		04:30	TÜFE (Yıllık Değişim, Haziran)	0,2%	0,4%	0,3%			
		04:30	ÜFE (Yıllık Değişim, Haziran)	-0,8%	-0,8%	-1,4%			
Yeni Zelanda		03:00	Merkez Bankası Faiz Kararı	5,50%	5,50%	5,50%			
		ABD		17:00	Fed Başkanı Jerome Powell'ın ABD Temsilciler Meclisi Finansal Hizmetler Komitesi'nde Sunumu				
		11 Tem	Türkiye		10:00	Ticaret Satış Hacmi ve Ciro Endeksleri (Mayıs)			
Güney Kore		04:00	Merkez Bankası Faiz Kararı	3,50%	3,50%	3,50%			
		Almanya		09:00	TÜFE (Nihai Veri, Yıllık Değişim, Haziran)	2,2%	2,2%	2,4%	
		İngiltere		09:00	GSYH Büyümesi (Aylık, Mayıs)	0,4%	0,2%	0,0%	
ABD		15:30	TÜFE (Yıllık Değişim, Haziran)	3,0%	3,1%	3,3%			
		15:30	Çekirdek TÜFE (Yıllık Değişim, Haziran)	3,3%	3,4%	3,4%			
		15:30	Yeni İşsizlik Başvuruları (Bin Kişi, 6 Temmuz)	222	235	239			
12 Tem	Türkiye		10:00	Ödemeler Dengesi (Milyar USD, Mayıs)		-1,50	-5,29		
			ABD		15:30	ÜFE (Yıllık Değişim, Haziran)		2,3%	2,2%
			15:30	Çekirdek ÜFE (Yıllık Değişim, Haziran)		2,5%	2,3%		
Çin		17:00	Michigan Üniversitesi Tüketici Güven Endeksi (Öncü Veri, Temmuz)		68,2	68,2			
		06:00	İhracat (Yıllık Değişim, Haziran)		8,0%	7,6%			
		06:00	İthalat (Yıllık Değişim, Haziran)		2,5%	1,8%			